

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Helyettesítő árak:

Helyben: Magyarországon . . . . . 8 korona
 Magyarországon kívül 12
 Pótkör: Magyarországon 5
 Magyarországon kívül 20

Felolvasó szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyeszedik ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27

Legújabb események.

— ápr. 23.

Debrecenben minden csendes. A munka szünetel. Annál forrongóbbak, izgatottabbak a kedélyek. Az álhírek, a lázító képzelet fattyuhajtásai úgy teremnek, mint eső után a gomba. Valóban a hatóság és a közönség kölcsönös nyugodtságára, tapintatosságára és hazafiasérzetére van szükség, hogy az állapotok végkép el ne vaduljanak.

A mi a világ forgalmától erőszakkal elszakított Debrecenben folyik: az oly aknamunka, melynek romboló működését el kell fojtani. Másrészt a katonai és csendőrségi intézkedések, sőt minden egyes jó polgár hivatása az, hogy lehetőleg lecsillapítson minden hajszolt forrongást.

Mert titkos kezek úgy látszik szeretnék a város rendjét gyökerestől felforgatni.

És erre Debrecen város lakosságának szüksége nincsen.

*

A Szabadság mai reggeli számának megjelenése óta hozzánk érkező jelentésekről, távirati és telefon tudósításokról a következő legújabb híradással vagyunk:

A pályaudvaron.

Reggel 5 óra tájban nagy csapatokban vonultak a vasutasok a pályaudvar felé, hogy részt vegyenek a 6 órára hirdetett gyűlésen.

De egyszerre visszafordultak s már fél hat óra tájban minden vasutas félve kerülte a pályaudvarnak még a tájékát is.

Az a hír terjedt el ugyanis, hogy a vasutasokat a máv. területen letartóztatják vagy erőszakkal kényszerítik a szolgálattételre.

Ebből egy szó sem volt igaz.

Tolnay üzletvezető jó lelkű szándéka az volt, hogy az alkalmazottak mindenikével külön személyenként közli a kormány rendeletét, mely szerint a ki ma nem áll szolgálatba, az nem vasutas többé. Megakartta Tolnay világítani a válságos helyzetet, hogy kiki kenyérért veszi, földönfutóvá lesz, ha a forradalmi állapotból ki nem lép.

Ez a tiszta jó szándék nem sikerült. A gyűlésen egyetlen vasutas se jelent meg.

Intézkedések.

Megjelent a pályaudvaron Vogel ezredes állomás parancsnok, gróf Csáky Zsigmond csendőrségi parancsnok százados, a rendőri felügyelet ideiglenes intézője és Tolnay Kornél üzletvezetővel hozzá fogtak a királyi parancs és a kormányrendelet végrehajtásával kapcsolatos munkához.

Az állomás területén lakó vasutasokat értesítették, hogy ha délig nem állnak szolgálatba, — rögtön ki kell hurcolkodniok. Tizenegy területi lakásból csak kettő tagadta meg a szolgálatot. A többiek nem voltak feltalálhatók.

A katonai behívók kiírása egész délelőtt lázasan folyt.

A máv. példás rendje lehetővé tette hogy a kész kimutatások alapján még délelőtt az összes tartalékos tisztek megkapták a behívót. A város katonai ügyosztályához délig 37 behívó érkezett gyors kézbesítés végett.

A mozdonyvezető tartalékosokhoz soron kívül küldték szét a behívókat. Kilenc katonája van a máv. debreceni állomásának a mozdonyvezetők közt. Ezek már ma este tartoznak bevonulni, különben a katonai törvény teljes szigorú suttja őket.

Az összes tartalékos és póttartalékos vasutasok holnap vasárnap délig kötelesek jelentkezni.

Vogel ezredes a legszigorubb napi parancsot adta ki. A behívottak azonnal katonai ruhát kapnak és haladéktalanul vasuti szolgálatba lépnek. Az engedetlenség mint legsúlyosabb büntett hadi törvényeszk elé juttatja a vétkeseket.

A pályáról.

A pályáról kedvező jelentések érkeztek Tolnay üzletvezetőhöz. Több állomáson hajlandók a vasutasok szolgálatba lépni. Királyháza kész vonatokat továbbítani, sőt 3 mozdonyt délre be is fűtetett.

A polgármesternél.

A munkás mozgalmak hivatásos vezetőinek tizenöt tagu küldöttsége járt délből Kovács József polgármesternél. Sok mindenfélét beszéltek, szónokoltak, jórészt maguk se tudják mit. Valóságos kis fiók országgyűlést szerettek volna rendezni.

Kovács polgármester rendkívül higgadt, bölcs és tapintatos nyilatkozatai, jóakaratu felvilágosításai hosszas tárgyalás után megnyugtatták a munkásokat.

*

Budapestről ma délután a következő legújabb távirati híreket kaptuk:

A napi parancs hire.

Az államvasuti munkaszünetők között a tegnap érkezett királyi parancs hire nagy megdöbbenést és még nagyobb zavarodottságot idézett elő. Ezt azonban még fokozta az a hír, hogy négyszáz vasutas már meg is kapta a behívóját a katonai szolgálattételre.

A higgadtabbak belátták, hogy ügyük válságos helyzetbe került és ha még továbbra is megmaradnak a rideg merevség alapján, még a kivított eredményeket is elveszítik. De a nagyobbik rész még most sem akar tisztán látni.

A többség mindezek dacára elhatározta, hogy a bérharcot nem adja föl, hanem a végső határokig folytatni fogja.

Eötvös Károly közbelépése.

A késő esteli órákban Eötvös Károly képviselő is közbelépett a munkaszünetet vasutasok ügyében. Fölkereste Hieromny kereskedelemügyi minisztert, hogy a békés kiegyezést a vasutasok és a kormány között az utolsó pillanatban lehetővé tegye. De közbevetése sikertelen maradt.

Hieromny kijelentette, hogy a kormány, amennyire csak lehet, méltányos lenne a vasuti alkalmazottakkal szemben, ha azok megkezdenék a munkát. De semmiféle kormány arra nem vállalkozhatik, hogy térdet fejet hajtszon alkalmazotta előtt.

Eötvös Károly éjjel után két órakor a sztrájkbizottsággal tanácskozott. Ez kijelentette, hogy bármi történjék is, nem engednek. Különben is a mozdonyvezetőknek csak 20 százaléka katonaköteles. A többi nem hívható be. Szerintük pedig gépvezetők nélkül a szolgálatot megkezdeni nem lehet.

Az orosz-japán háború.

A Keleten dúló orosz-japán háborúról az alábbi távirati értesítéseket kaptuk:

Paris, ápr. 23. Egy a harcterről érkezett távirat jelentése szerint a japán hadsereget a Jalu folyónál súlyos vereség érte. A japán csapatokat — állítólag — az orosz katonák teljesen megverték és szétszórta. A hír azonban még nem nyert megerősítést.

Pétrovár, ápr. 23. Port-Arturból jelentik, hogy a potarturi kikötő előtt egy orosz gőzsajka egy tengeralatti aknába ütközött és fölrobbant. A robbanás következtében egy vezénylő tiszt és huszonhét matróz szörnyet halt.

London, ápr. 23. A japánok ide érkezett híradás szerint elfoglalták Port Artur erődöt.

H I R E K.

Tűz a pályaudvar közelében.

Délelőtt 10 órakor erős trombita harsogással robogtak végig a piacon a tüzoltó kocsik az állomás felé. Pillanat alatt az a vészír kelt szárnyra, hogy a pályaudvart gyújtották föl. Az emberek egymásnak adták a kiáltást:

— Ég a pályaudvar! Fölgyújtották a vasutasok!

Pedig ez a hír minden alapot nélkülözött. Onnan keletkezett, hogy észrevették a tüzoltó szerkocsikat és vizes lajtákat az állomás irányában száguldani. És elég volt valakinek kiejteni egy szót, hogy a következő percben hörgögetésként megnövekedve hömpölygjön végig a város.

Az emberek tömegekbe verődve, mások kocsikra ugrálva és kerékpáron rohantak a pályaház felé. Odaérkezve azonban látták, hogy a pályaudvaron — bár izgatott a hangulat — nincs veszély. A tüzoltók pedig a vasuti pályatest fölött elvezető hidon keresztül mentek a jelzett tűz irányába, ahonnan nagy füstfelhők gomolyogtak az ég felé.

A Gilányi kaszárnyában egy deszka falazatu cseréppel fődött szín égett, ahol széna és szalma volt fölhalmozva, mintegy husz méter mázsa mennyiségben. A tüzoltóságnak Publig parancsnok vezetése alatt egy órai kemény munka után sikerült a tüzet eloltani és a közelben levő épületeket megmenteni.

* **A siket némákat gyámolító egyesület gyűlése.** A „Siketnémákat Gyámolító Debreceni Egyesület” igazgató tanácsa f. évi április hó 28-án délelőtt 10 órakor, a vármegyeház nagytermében gyűlést tart, melyre a tagokat ma szétküldött meghívóval hívja meg Domahidy Elemér főispán, egyesületi elnök. A gyűlés tárgya a következő: 1. Az iskolavezető tanárának jelentése a folyó ügyekről. 2. Az évről vizsgálat napjának meghatározása. 3. Határozat az iskolának externátusi, vagy internátusi jellege fölött. 4. Az iskola szervezeti szabályzatának tárgyalása. 5. Esetleges indítványok.

* **Mérges vasedények.** Hirt adtunk lapunk tegnapi számában arról a bűnügyi feljelentésről, melyet Schulderer Jakab budapesti kereskedő tett Rakottyai és társa losonci cég vasgyára ellen. A rendőrség a tegnapi nap tolymán hivatalosan zár alá vett minden e gyárból származó edényt s hivatalos vegyi vizsgálat végett kiadta K. Szalay Béla dr. városi vegyésznek, ki működését azonnal megkezdette, de még véleményét hivatalosan nem közölte a rendőrséggel. Tekintettel azon körülményre, hogy az e gyárból rendelt edényeket az ország több városában megvizsgálva azokat az emberi szervezetre károsaknak minősítették, valószínű, hogy a most folyó hivatalos vegyi vizsgálat is hasonló eredményt fog konstatálni.

VÁROSI SZÍNHÁZ

Folyó sz. 236. Bérlet 169 ik sz. (A)

Ma, szombaton, 1904. évi ápr. hó 23-án:

másodszor:

A hajduk hadnagya

Nagy operette 3 felvonásban. Irta: Rajna Ferenc

Bolthelyiség,

azonnal kiadó!

Kossuth-utca 15. sz.

szemben a gyógyszertárral

Ugyanott értekezhetni.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debrecen, kistemplombazár

**Óriási raktár
szőnyegekben
függöny. ág és asztalterítő
butorszövetek
Linoleum
! Olcsó árak !**

Tavaszi és nyári idény

1904.

Valódi brünni szövetek

Egyvágás 3-10 méter K. 7-8-10-jó
hosszu, teljes férfi K. 12-14.-jobb
öltözet, (felsőrokk nad- K. 16.-18.-finom
rág, mellény)

— ára: K. 21.-igen finom

Valódi gyapju szövet.

Egy fekete salon öltözet K. 20.- ugy felöltők
turistaruhák, stb. stb. gyáriárakban küld:

Siegel-Imhoz, Brünn

Arjegyzék ingyen. — Ha privat egyé-
nek a cégtől rendelnek, nagy előny
ben részesülnek.

A Richter-féle

Linalment. Caps. comp.

Hergony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házi szer, amely
már több mint 33 év óta meg-
bizható bedörzsölési alkalmazások
közvetlen, csúszl és megbilléskor.
Intés. Silányabb utánsatok miatt
bevásárláskor óvatossá leg-
gyünk és osakis eredeti üvegeket
dobozokban a „Hergony” védjeggyel
és a „Richter” orvosi jelleggel fogad-
junk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.
árban a legtöbb gyógyszerárban
kapható. Főraktár: Török
József gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csúszl és megbilléskor
szélesített.

2000 darab

nemes rózsató

válogatott fajokban, eserepekben ne-
velt, kapható kertészeti telepemen,
Miklós-utca végén, kefégyár

Virágüzletben levágott és cse-
repes virágok, virágmunkák — izlése-
sen összeállítva, jutányos árban kap

Janatka Alajos

mükertésznél,
DEBRECEN, Piac-utca 59. szám.

Keil-lakk

legkittünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára
Keil féle „Glasur” fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkerteknek.
Keil-féle szalmakalap-festék minden szonben

Mindekor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.